

میلغا وه

دوجوی تابنا و ی توبتی انعم ود

دوجو زا یردصم ی انعم عزتتا ؤوحن ن یبیت

ل صفا ، ل ؤولا جهنما ، ی ؤولا اقلحرما ، ل ؤولا کلسما ، ل ؤولا رقسلا - معبرا رافسا چراخ سوردهلسلس
مهذول لهچ هسلج - هیبنت و حیضوت عباسلا

داتسا

ی نارط ی نیسدن سحمدحم دیسد جاد الله تیا
هّرسد الله سّدق

میجرلا ناطیشلا نم للہا ذوعاً میجرلا نمحرلا اللہ مسب

کذلک الوجود قد یطلق و یراد منه المعنی الینتراعی العقلی من المعقولات الثانیة و المفومات
المصدریة الی لا تحقق لها فی نفس الأمر، و یرسم ب «الوجود الإثباتی». و قد یطلق و یراد منه
الأمر الحقیقی الی یمنع طریقان العدم.

(یردصم موهفم) یتابنا دوجو حیضوت و نیبیت

ای یردصم موهفم ن آزا تسا ترابع یتابنا دوجو مک دنیا مرفی م نانشیا، متشدنگ بلطم لابندب
تآیهام نیب، عزتتا رظنه طقذ زانیا و، مینکی م عزتتا یراخذن ایعا ققحت زانیا یراخذن ایعا زانیا مک
دنکی مذی قرف دوجو سفن نیب و

ن تشاد دوجو، تآیهام ندوب، تآیهام تیدوجوم: دیوگی م و دنکی م تآیهام ب ماگذن اسنا تقوکی
جراخذن تآیهام ققحت زانیا یردصم ینعم نیا. تسا یردصم ینعم، انعم نیا؛ تآیهام
دیام ن هذ نیا [اذل]، دیام ن هذ رد وازا یردصم مکلب و دیام ن هذ رد تسه جراخذن هچنآ نوچ
ن آمس و دنکی م رارقرب ش دوخت اذ نیب و تسا مدرک ادیب ققحت جراخذن مک یتبش ن آ نیب یتابنرا و
نامہ نوچ. تآیهام ندوب، تآیهام تیدوجوم؛ عزتتا ینعم نامہ ب، دراذگی م ردصم ار طابنرا
فاصنآ اب مہ ار تآیهام، دریگی م رظنرد مدعو دوجو ب فاصنآ ندوب ار تآیهام سفن، ن هذ مکروط
نیا. تآیهام تیدوجوم، تسه مک یتآیهام «دوجوملا یتآیهاملا»: مپیوگی م. دیریگی م رظنرد دوجو ب
مپیوگی م یردصم ینعم مہ ار تآیهام و دوجو نیب طابنرا

نامہ «دوب». تسا «دوب» زاریغ یردصم ینعم کی، ندوب تلاد نیا، جراخذن تآیهام ندوب
تآیضیا ای تآیضیا لثم؛ تسا یردصم یتابنرا ینعم ن آ، «ندوب»، دراد ققحت جراخذن مک تسا
ن آ نیب مہ مک تسا یتابنرا ندوب مایس نیا، ندوب مایس [ینعی تیدوسا] ای. ندوب دیفس ینعی تآیضیا
نم]. یردصم ینعم میراذگی م ار نیا مہسا. مینکی م رارقرب دراد ار یتآیهام مک یتاذ ن آ نیب و یتآیضیا
ن لآ مک یتلاد نیا ینعی؟ چ ینعی ش ندوب دیفس اما تسا دیفس ساطرق، ساطرق ندوب دیفس [لثمباب
رد؛ مپیدی م ماجنا میراد مہ. مپیدی م تبسن ساطرق نیا مہ مہ ار تلاد نیا، تسا ساطرق نیا یور
یتآیضیا و تسه اجنیا رد یتآیضیا مکنیا، تسا طابنرا نیعو ققحت نیعو جراخذن، دنرادنی تبسن جراخذ
ساطرق نیا مہ] ار یتآیضیا نیا و مپیام مہ دعبت تسه لصاص و دنیا نیب مہ مپید و رتم کی و تسه اجنآ مہ
ی م و مپیام مہ، تسا یتآیضیا ساطرق نیعو یتآیضیا نیعو تسه جراخذن هچنآ [مکلب]! ہذ، [مپیدی م تبسن
تسا ترابع نیا، ندوب دیفس: مپیوگی م مکنیا. تسا ساطرق لام؟ تسیکل مہ ندوب دیفس نیا مک مپیوگ
مدرک عزتتا ار انعم نیا و مپام مدرکل عجت یردصم کی ضایب یربام [مک] تآیضیا یردصم نامہ زانیا
تاقوای ہاگ مک مینیبی م. مینکی م مہاشم جراخذن مک یتآیضیا ن آزا و مینیبی م جراخذن هچنآ زانیا
ینعم نیا و مینکی م جراخذن ار عزتتا نیا، ن آ تبسن و تسه نیمہ زانیا؛ تبسن تاقوای ہاگ و تسه
مپروای مہ ن هذ رد ار یردصم

یردصم ینعم ققحت فرط

تقیقذ ن آ لو؛ دننسد مپہام رد ل خاد نوچتسا ن هذ عاعو، ن اشعاعو، مہ مہ یردصم ینعم س
دیام ن هذ رد مک تسا یتقیقذ، تسا ہدش ذخا ن آزا یردصم ینعم مک ہنم عزتتم و ہذ عزتتم
ساطرق دوخ [مکروطن نامہ]. دمآ دھاوخذن ہذ رد و تسا ساطرق یربام مک تسا یتآیضیا، تآیضیا
دوجو، ن آ مہ مک تسا یتابنرا ینعم انعم نیا. دیام ن هذ رد مہ ن آ ضایب و تآیضیا، دیام ن هذ رد

هک تیهام. مینک عزتتا یردصم یانعم کی میناوتی م دوجو دوخ یارب ام روطنیمه. دنیوگی م ی تابنا ققحت، باتک ن دوی، دیز ن دوی، تیهام ن دوی، تیهام تیدوجوم، «دوجوملا تیهام: مپیوگی م؛ دراند ی راک ار انعم نیا و میدهی م تبسنت تیهام به ام ار ن دوی، ن تفای ققحت نیا. رما ن تفای ققحت، ملاء نیا ن تفای نیا زا، تسه یورمع، تسه ی دیز، تسه ی تیهام چراخرد مینیبی م هک ی تقوی نعید. مینکی م عزتتا مپیوگی م و میدهی م تبسنت و به و میروای م ن هذ رد و مینکی م عزتتا ار ی ندوی کید و لیامش و لکش و تیرارمحا زا تسارتهب تیزیاید، تیداوس زا تسارتهب تیزیاید، و ان دویب زا تسارتهب دیز ن دوی. تسا تیهام لام؟ تسا مادکل لام نیا. بکلذل اثما

دوجو زا یردصم یانعم عزتتا هؤخ

تسا ترابع دوجو: میتفگ؟ مینک عزتتا ار یردصم یانعم میناوتی مروطچ، دوجو دوخ یارب اما ار ن آ مسا ام؛ تسا تقیقند نیع چراخرد هچنآ زا [تسا ترابع]، تسا نکرپتشم چراخرد هچنآ زا دوجو [مپیوگی م لاثمب اینم]؟! میراذگب دودحم لا دوجو ارچ، میراذگی م دودحم دوجو. میراذگی م دوجو تاییصوصخ نیا ی ارادش گنر و درادن زو ولیک میندای ولیک کید لاثم هک تسا هنوگنیا باتک؛ باتک نیا چراخرد ی تقیقند هک باتک دوجو؟ مینک عزتتا ار یردصم یانعم امروطچ، باتک دوجو نیا [زا]. تسا عزتتا ار یردصم، ققحت سفن نیمه زا زاب دیای م ن هذ اجنیا رد! دیای م ن هذ رد تقیقند نیا و تسا یارب ی تسه، تسه باتک ی تسه، دراد ققحت باتک دوجو نیا، دوجولاً تیدوجوم [دیوگی م و] دنکی م رد مدع، دراد توید باتک یارب ی تسه: مپیوگی م هکنیا. دراند هار باتک نیا رد مدع، دراد ققحت باتک ارچ. میاهدروا ن هذ رد و میاهدرك عزتتا ار ن آ هک تسای ای ردصم یانعم نیا، دراند هار ی تسه نیا، تسا ولیک میزش نزو ن لا نیا، میروایب ن هذ رد میناوتی م هک ار نیا؟! میاهدروا ن هذ رد [ار دوجو دوخ] تیدوجوم و یردصم یانعم ن آ؟ میاهدروا ن هذ رد نیا زا ار ی زیچ هچ سپ، میروایب ن هذ رد میناوتی م هذروا ن هذ رد ن لا ار نیا؛ ن دیشوی ققحت سابل و ی تسه سابل ی نعید، تیدوجوم. میاهدروا ن هذ رد ار وا میا.

ن آ تالاصا ربی لیلد، دوجو زا یردصم یانعم عزتتا

ن بیرکنم هک نیمه ی نعید. تسا دوجولاً تالاصا ربل اد هک تسای فیطل رایسب لیلاد زا یکی نیا و لاؤس آهن آ زا دیاب، دنتسه تیهاملا تالاصا به لئاق هک اجنیا رد تیهام تالاصا به نیلئاق و دوجو تالاصا ی م عزتتا ار یردصم یانعم، تیهام زا ایاً، دینکی م عزتتا هک ار یردصم یانعم نیا امش ایاً هک: درک [مادکزا؟ دینکی م عزتتا ار یردصم یانعم تسا هشد تیهام رب ضراء و مئاق هک ی دوجو زا ای دینک هکنیا رگه دینک عزتتا تیهام زا ار تیهام یانعم، دیناوتی م امش هک [ار] تیهام؟! دینکی م عزتتا کی ققحت رظن زا هذ دیریگب رظنرد تیهام ن آ عاو دوخرد ار ی لعج یردصم یانعم ن آ، ار تیهام ن آ اجنیا رد هک تیمذغ ای و تیرقب، تیناسنا: دپیوگی م و دیریگی م رظنرد ار ناسنا [ل لاثمب اینم]! ی چراخ تیهام ی نعید؛ تیمذغ. میاهدرك عزتتا و ازا ار ی لعج ردصم و میاهدرب ردصم ل عجب باب به ار مذغ دوخام ی نعید؛ تسای فاضا ن نشاد، مپیوگی م میراد ن لا هک مه ار «ی ن نشاد» نیا [هتبلأ]. ن نشاد مذغ تیهام، مذغ نیا و مذغ نیا ام ی نعید. ن دیشوی موهفم نیا به دوجو سابل هذ، تسا ن هذ عاو رد موهفم ققحت فرصد رگا ی نعید «هتبلأ ن م ریز هتیمغلا»: مپیوگی م و میربی م ی لعج ردصم به، دنتسه تیهام کی هک ار رقب ی فیهادوسلا ن م ریز تیزیاید». ای تسارتهب هتبلأ زا، دشویب دوجو سابل چراخرد دهاوخب تیمذغ ار تیزیاید ای دیروایب ن هذ رد ار تیداوس امش هچ؛ دنکی م ی قرف هک ن هذ رد «ن هذلا ی ف لا چراخلا تیداوس زا چراخرد تیزیاید نیا ققحت، دشویب چراخرد ی سابل دهاوخب ضایب نیا رگا ی نعید. دیروایب تسارتهب

رد. میتفرگی لعج ردصم ن آ زا و میدرب ردصم ل عجب باب به ار تیهام سفن دوخ اجنیا رد ام ن لا کی هک ی تقوی امش؟ دیای م امش ن هذ رد دوجو یانعم ایاً، تیهام نیا زا ردصم نیا عزتتا یارب امش اجنیا ن هذ رد ن آ ققحت؟ دیای م ای دیا م امش ن هذ رد مه ن آ ققحت ایاً دیربی م ی لعج ردصم باب به ار تیهام

تسا ن آ تو بئ تيهام. دياي م ن هذ رد تسا ي تابئا تيهام ي انعم نامه هك تيردصم طقف [هكلب] دياي مذ
 يم ن هذ رد تيهام نيا ، ي لعج تيردصم نامه زا تسا ترابع آيتابئا تيهام ي لو تسه ج راخ رد هك
 هب. ل كشد نيا هب هذ انعم نيا هب آتبا ؛ ميشاب هتشاد دوجو ريغ هب يرظن و دوجو هب يرظن هكنيا نودب ديا
 ار نايپ ام اهنتم اندراد مر اشا هموظنم رد - هيلع ي لعجت الله ناوضر - ي جاد مو حرم ل كشد نيا زا ريغ
 .ميسر ب دوجولا قلاصا هب ميهاوخي م ي لعج تيردصم بابا ز ا و ميدنادر گرب
 تلميد: □ □ ..

دوجو هب عجوت نودب ، دير يگي م رظن رد ي تيهام كي امش هك ي تقو هك تسا نيا نم روظنم : داتسا
 ي نعي . ديناوتي م !؟ دير يگي رظن رد ار ي لعج ي انعم كي ، تيهام كي رب ديناوتي م آيا ؛ تيهام ي ج راخ
 [لاثم] ؛ مينكي م عزت نا ي لعج ردصم كي تيهام نيا زا ام دشابن اي دشاب ج راخ رد تيهام ن آ هكنيا ي اوس
 ام هكنيا نودب دنتسه ي لعج ي اهر دصم اهنيا . تيمك و تيفيك ، تيضايب ، تيداوس ، تيلبا ، تيمذغ ، تيرقب
 ي لعج ردصم ام [ل اثم بابن م] ؟ تسين اي تسه ج راخ رد ي مك لا صا آيا هك ميشاب هتشاد ج راخ هب ي رظن
 ار راك نيا [آيا] . دشاب ي ساطرقه دوجو ملاء رد لا صا هكنيا نودب مينكي م ذخا ساطرقه زا ار تيساطرقه
 ؟ مياهدر ك عزت نا هچ زا ام سپ . مينكي م !؟ مينكي م ناي مينكي م
 و همنعز تنم و دشاب ج راخ ملاء رد دياب مينك عزت نا ميهاوخي م هچنآ ام هكنيا رب دشاب رارق رگا
 دينك ضر ف ن لا ! ميراد هكي لاحرد ، ميرادن اجنيا رد ي تيهام ام [تروصن نيا رد] ، دشاب هتشاد ي نازابام
 ديناوتي م ن لا ام آيا ، دنتشك دنتفرگ ار اهدنفسوگ همه و دشو حمن يمز ي و ر زا اهمذغل ك هك ل اثم بابن م
 مولعم سپ . ديناوتي م !؟ مينك ذخا تيهام نيا زا ديناوتي م ار ردصم نيا آيا !؟ مير و ايب ن هذ رد ار تيمذغ
 همنعز تنم نامه دوخ هك ميراد ي همنعز تنم . دشاب هتشاد ي ج راخ ق قحت همنعز تنم تسين مز لا هك دوشي م
 ردصم كي ميباي م ي نهذ مذنغ نيمه زا . ي نهذ مذنغ ي نعي ؛ مذنغ زا تسا ترابع و تسه ن هذ رد ش دوخ م
 م ه و دشاب ج راخ رد هكنيا نودب تسه مذنغ م ام ن هذ رد سپ . ي لعج ردصم دوشي م هك مينكي م لعج
 .دشاب ج راخ رد هكنيا نودب تسه ردصم

ج راخ ظاحل طساو هب دوجو ي ارب ردصم لعج

تيردصم ، تسه ام ن هذ رد هك ار ي ردصم و ي تيهام نيا ميهاوخي م ، دوجو غ ارس ميباي م اما
 ، تيهام نودب ي نعي آيهاملا آيدوجوم : ميبوگي م هكنيمه . آيهاملا آيدوجوم : ميبوگب و ميهذب دوجو ي لعج
 [لاصا] دوب ام ن هذ رد ل اح هب ات هك ار هچنآ ي نعي . ميهادروا رظن رد ي زيچ ج راخ ي ارب ام اجنيا رد
 آيلبا ، ن لافلا نم ريخ همينغلا : ميبوگي م رعشو ميبفابي م ن هذ ملاء رد طقف ام و تشادن ج راخ ابي طابترا
 ؛ ن لاف و ل صف هك آيسرفلا ، ن لاف هك آيناويحلا ، سنج و قطن هك آينا سنلا ، انكه آينا سنلا ، انكلا نم ريخ
 نامن هذ رد و ميبفابي م ميشاد نامن هذ رد ار اهنيا هكلب ميشادن ج راخ هب ي راك لا صا ام اهنيا مامت [رد]
 ار تيدوجوم ميدما هعفديكي . ميدر كي م تسرد تيهام و ميدر كي م لعج ردصم و ميدر كي م لعج ميشاد
 زا هبتر مكي ، آينا سنلا آيدوجوم : ميبفگ هكنيمه ؛ آينا سنلا آيدوجوم : ميبفگ و ميدر كل مد تيهام نيا رب
 ي نعي ، دش ه ل صاف دوجو هبتر مكي طسو نيا رد ، ج راخ فرض و ن هذ فرض نيب سپ . ميبفر ج راخ هب ن هذ
 آيهاملا آيدوجوم هب ي ز ايند ام و دوب هك ن هذ رد !؟ تسا ن هذ رد تيهام نودب [آيا] . تيهام نودب : ميبفگ
 ، انكه عاونا هك تيفيكل ، راتلا هك هك هك ، ص اوخا هك هك هك هك : ميبوگي م امش هكنيمه ! ميشادن
 هكنيا هب درادن ي ز ايند رگيد و ، دياهدروا ن هذ رد ار ش دوجو ، ديرواي م ن هذ رد ار تيفيك امش هكنيمه
 «آيمكلا» : ميبوگي م هكنيمه دوخ [هكلب] ؛ دينك ل مد و ارب ار آيدوجوملا و ديهذب رارق عوضوم ار نيا
 ي قرف ، مپوشب دوجولا قلاصا هب ل ناق اي مپوشب آيهاملا قلاصا هب ل ناق هكنيا هچ لا اح . ن هذلا ي ق دوجو ي نعي
 زا ن نفرگ ردصم اين هذ رد تيهام نيا دوجو فرص ، ميدر و ا ن هذ رد ار تيهام ام هكنيمه . دنكي م
 م ه و تسه ن هذ رد تيهام ل صا م ه ؛ تسه ن هذ رد اهنا ي و د ره ، تينا سنا [لثم] ن هذ رد تيهام نيا

1. ۷۲، ص ۲، ج ، هموظنملا حرش

ضحم ضحم مدع! دینیبی مذی زیچ چیه دینکی م ماگنڈ امش هچره دوشب هتشارد پ تخنیا [رگا] ؛تسا یولج تسد کیدرگا لاح، دتقای م اجنیا هر روز و دیراذگی م ارهنیا امش هکنیا! تسینز زیچ چیه! ضحم ارنیا. دتقای م اجنیا روز م رابود دیرادی مربرار تسد. تسینز زیچ چیه دیدرگب امش هچره، دیرروایه هنیا اجنأ هکس کع نأ! درادن چیه، دوخزا هک دنیوگی م نیا هبی قلعت و یطبر دوجو. یطبر دوجو دنیوگی م ددرگی مربر ادیم نیا هب و ددرگی مربر نأ اشنم هب تسه هچره؛ درادن چیه دوخزا تسه

«ی لاعت ق حلاب طابتر لالا قریاغم اهنیا عم نأ لا

«تسا ی لاعت قد هب طابتر ابریاغم اهنیا ی ناعم هکنیا هن»

هنیا کملا تآیهام لاک

«هنیا کملا تآیهام دننام»

تهیهام و تهقیقده اهنم کلنأ تئید

«تسه یتهیهام کید و تسه تهقیقده کید، هنیا کملا تآیهام نیا زا مادکره یارب»

ی تلالا تهقیقده تادوجولا ببسب ی لاعت ق حلاب ق لعنلا اهضرع دقو

تهقیقده؛ دراد یتهیهام و دراد یتهقیقده دیز. دزاد یتهیهام و دزاد یتهقیقده هنیا کملا تآیهام قیاقد نیا

.تسا هدمآ رد لکشن نیا هب نأ لاک تسه نیمه مه و اتهیهام و تسه و دوجو، نأ

«تسا هدهش ضراع نأ رب [تهقیقده تادوجو ببسهب] ی لاعت قد هب قلعت هنیا کملا تآیهام نیا»

یزیچ چیه ل احهبات. تسه هدمآ و ارسد رب ی تخدبب اترازه، هتفرگ قلعت و اهب قد هدارا هکنیمه

داجیا همودعم تهیهام نیا ابی طبر هک تفرگ شگنڈ ادخ هعفدکید، دوی رثا هن و دوی ربخ هن، دویب

هک دمآ و اهب فیلکته دعب؛ ددهش تسرد ی رتم و د دیز کی طسو نیا رد هعفدکید، درک داجیا هکنیمه. دنک

تسا ی لاعت قد هب قلعت نیا هک دیناد بس پ. تسه قلعت یارب اهنیا هممه. نکزار راکنأ و نکزار راکنیا

أدبا!؟ دنتسه قد ی اوس [ایا]؟ دنتسه هچ تهقیقده تادوجو نأ، تسه هدهش تهقیقده تادوجو هممه ببسب هک

أدبا!؟ دنتسه لاعتم قد زا یادج [ایا]

و ایلعلا هنافصد تآیلجت و ی لاعت هتاذ تانوؤش لالا ی هتسیلا

«[دنتسه ش اهنتر م دنلب تافصد تآیلجت و] دنتسه ش تاذ تانوؤش اهنیا»

لکئ؛ دروایبرد روطنأ هک دهاوخی م شلد و دروایبرد روطنیا ارش دوخ هک دهاوخی م شلد تاذ

لکشد هب ارش دوخ. دشاب هفایق و لکشد نأ هب ادرف، دشاب هفایق و لکشد نیا هب زورما¹؛ نأش ی ف و ه جوید

، دروایبرد رقب و مذغ و دسا لکشد هب ارش دوخ!؟ تسه طوبرم هچام هب دهاوخی م شلد، دروایبرد هبرگ

ش یانعم² «دمآ رد رایع تبی لکشد هب مظره»؛ دروایبرد ی نلاف ی اقا هفایق هب ارش دوخ دهاوخی م شلد

فالتمه تآیئید، دراد تآیفیک، دراد نأش تاذ. دنتسه تاذ تانوؤش اهنیا هممه [ی نعید]؛ رگید تسه نیمه

تآیلجت، و ایلعلا تافصد تآیلجت و. دروای مرد تیفیک نامه هب ارش دوخ دهاوخی م هکروط ره؛ دراد

هب و دهدی م رهق نیا هب، دهدی م یکی هبل لاجزا و دهدی م یکی هبل لاجزا و ال لاج و والامج تافصد

ل ائما و هچروم هب، دهدی م تمظعل یف هب، دهدی م تبیه ریش هب، دهدی م ل امجل بلب هب، دهدی م بذج و

کید [رگا هک] دهدی م ارش دوخ ل لاج نأ هب. دهدی م ار اهنیا و تنکسم و ی کچوک و عضاوت تلاد کلنڈ

تسلا م یکی هب [اما]! تسه هداثقا ی جاد، دنک زاب ارش ناهد و! رگید تسه ی فاک نیمه دنکب مدآ هب ماگنڈ

یکی و شزا دنک رارف دهاوخی م [مدآ ار] یکی [ای]. دوشب ش کیدزد دورب دیای م ش شوخ مدآ هک دهدی م

¹: 223 ص، 8 ج، ی سانشد جاما؛ 29 هیأ (55) ن محر مروس

«بزادرد پ صاخ ی راک و نأش هب ی زور ره رد دنوادخ و»

²: تسه ی زیربته سمشن اوید رد ی مور نیدلال لاج ی لوم هب بستتم راعشا زا

دش ناهنڈ و دربلد *** دمارب رایع تبی لکشد هب مظره

دش ن اوج و ریپه هگ *** دمارب رایانأ رگد سا بله هب مد ره

:تسا تبین نیا هک ش رخا ات

ش دیوشم رکنم *** دیوگنڈ و تسه هتفگنڈ رفک نخس ی مور

دش ن ایخزود زا *** دمارب راکنا هب هکس کنأ هدهش رفاک

،تسا شرهاظ یارب اهنیا .تسا لاج [و لامج] تانوشد اهنیا مُمه .دشاب شرانک رد دهاوخی م مه ار
 هب ،دهدی م مشخ ی کی هب ،دهدی م بضغ ی کی هب ،دهدی م تبحم ی کی هب ؛تسا هنوگن مِمه مه ش نطاب
 !تسا هتشدانگ راکرد ار همه ،هصلاخ .دهدی م تقوطعی کی هب ،دهدی م تمر ی کی

«**هلاچ و هئوضت اقارش و هلامج و مروذت اعلم**
 «تسا و لاج و عوضت اقارش و لامج و روزت اعلم اهنیا مُمه»

دیامرفی م هک تسه یرعش:

ارفاکره هُنیسرد و تل لاج تایا *** ن مؤمره هُدید رد و تل امج راتا

؟تسا هچ و تسا ی سک هچ نیا هک دهندی م ص یخشد مشچ زا دیدید .داد ص یخشد ن اوتی م مشچ اب
 ی م ص خشم اهنآ ترو دک ن ازیم ،ندرک تبحص زا و .دوشی م ص خشم مشچ رد دارفا تیناحور ت لاج
 مدوخ نم !دراد ترو دک بیجع هک تسا مولعم لاصا دنکی م تبحص ی تقو هک دنتسه اهی ضعب .دوش
 ی م ی یاج هب ی نیشام اب زور کیدق باسن امز نامهر رد .متخانشی مزار و ا و مدوب هدیدن ار ی تعیرش ی اوند
 یوق ی لیخ هباطخ ن فرظن زا !دنکی م تبحص ابیز مه ی لیخ و دنکی م تبحص دراد ی کی هک مدینش ،مینقر
 دهندی م شحف مدآ هب دراد و ا فرد رانگنا دنزی م فرد ی تقو لاصا !تسا ر دکم بیجع رایسب ی لو !دوب
 هک تسا مولعم بخ !؟دینادی م امش اقا ،بجع» :تفگ !؟تسیک نیا :تفگ !دیوگی م ازسان مدآ هب دراد و
 «!؟دیر اندر بخ امشروطچ ،تسا ی تعیرش رتکد داتسا

زا .دوشی م نشور ن اشیا هت تبحص زا دارفا تارودک ی نعید «رفاکر ه هُنیسرد و ل لاج تایا»
 ص خشم هک دوشی م ص خشم و ا ی نطاب ت لاج دنکی م ص خشم کی هک ی تبحص زا ،دمهفی م ن اسنا تبحص
 دارفا ریسد ن ازیم و تیناروند ن ازیم مشچ زا هکروطن امه .دراد تفاظلا ردقچ و دراد ترو دک ردقچ
 !تسا بیجع ی لیخ .دنتسه ی تبعضو هچ رد هک دوشی م ص خشم

رُیزعلا الله عاشدن ا هُناهر ب کلا دریسد امک

«دیای م امش ی ارپش ناهر ب ی دوز هب دهاوخب زیزع دنوادخ رگا هکروطن امه»

،تیدوجوملا و ه ی ذلا ی اعز تنلا دوجولا یوسدی قیقد رما ی شل کی ق دوجولا ن ا ددصب ن حذ ن لا و
 تیهاملا تیدوجوم و ا دوجولا تیدوجوم تناک ا و اید
 ی تابتا ی اعز تنلا دوجو هب ،تسا ی قیقد رما ی نیشد ره رد دوجو [هک میتسه نیا ددصرد ن لا و] «
 ای دشاب دوجو تیدوجوم ،تیدوجوم زا ام روظنم هک دنکی م ی قرف لاج .دشاب تیدوجوم هک
 «دشاب تیهام تیدوجوم

مینکی م اعز تنلا رصم ،ود ره ی ار ب ام

ی قیقد دوجو زا تیهام نخا

ی ل ا یضیبلا و ن اسنلا ی ل ا ییناسنلا ا تبسک ی قیقحلا دوجولا ی ل ا ی اعز تنلا دوجولا تبسند ن ا ف
 یچ ا نلا ی ل ا یضیبلا و ک حاضلا ی ل ا ییناسنلا ا تبسک ی ههاملا ی ل ا تبسند و ،ض ایبلا
 سفن زا ام)تسا ن اسنا هب تیناسنا تبسند لثم ،ی قیقد دوجو هب ی رصم و ی اعز تنلا دوجو تبسند
 تبسند و ،تسا ض ایب هب تیبیبیا تبسند لثم و (مینکی م اعز تنلا ار ی رصم ی انعم کید تیهام
 «تسا چلث هب تیبیبیا تبسند لثم ای تسا ک حاض هب تیناسنا تبسند لثم تیهام هب تیدوجوم

زا و مینکی م لمد ک حاض ر ب ار تیناسنا و مینکی م لمد چلث ر ب ار تیبیبیا هک هنوگن امه ی نعید
 ه ل چلثا ای تیناسنلا ه ل ک حاضلا :مپیوگی م و مینکی م لمد و ا ر ب و مینکی م اعز تنلا ی تیناسنا ک حاض
 تیدوجوم :مپیوگی م و مپیوگی م ار ن اسنا دوجو کید تیهام ،ی قیقد دوجو زا ام مه اجنیا رد ،تیبیبلا
 مپاهدرک اعز تنلا رصم کید مدمآ ش دوجو ظاحل هب تیهام زا ام .تیهاملا
 تیهاملا تیدوجولا ل ا س یل ا دیبلا رتا و رتلا ا دیبم و
 «دنتسه ی ا ی قیقحلا تادوجو طقف ا دیبم رتا و رتا ا دیبم هکی ل ا حرد»

1:99 هر امشل زغ ،ی برغم س مشن اوید

رفاکر ه هُنیسرد تسوت لاج راتا *** ن مؤمره هُدید رد تسوت لاج راتا

؛ اهن او ذب ءدوجوم ءينيع ءابوه يه ي تلا

«دنتسه ن اشناو ذ به ءدوجوم ءينيع ءابوه اهنيا هك»

ءاعلا ق اقئاب ج راخلا ي ف ءمودعم ءيلقع روما ي ه ي تلا ءيعاز تنلا ء ادوجولا لا

«دنتسه مودعم ج راخرد و دنتسه ءيلقع روما هك ي ءيعاز تنلا ء ادوجو هك»

اديب ح شرت و شوارت ادبم ن آ زا هك ي تارثا ن آ م ه و دنتسه ي ج راخ ت ادوجو ، تارثا ادبم م ه ي نعي
وا زا اهنيا ه م ه ، دوجو ن آ تانوشد م ه و ل و ا دوجو م ه ي نعي . دنتسه ءيجراخ ق ياقدا اهنيا مامت ؛ دنكي م
، ادبم تارثا و ، دشاب ي راب دوجو و ل و ا دوجو اين آ دوخت انوشد و دشاب دوجو دوخا ي ادبم لا اح . دنتسه
روما هك ي ءيعاز تنلا ء ادوجو زا تسا ترابع ادبم رثا و رثا ادبم ي لو . دشاب ج راخرد ت ائيعت نيمه
دشباب هتسادن دوجو ج راخرد ل ا صا و دشاب مودعم ج راخرد هك ت سينه ءينهذ رداصم نيا و دنتسه ءيلقع
ج راخرد ت يناسنا . ت يضييا هذ تسا ضايب دراد دوجو ج راخرد هچنآ ؛ درادن دوجو ج راخرد ت يضييا
ش ناعو ، ي لعد رصم كين اونوعه ت يناسنا . ت يناسنا هذ تسا ديز تسه ج راخرد هچنآ ؛ درادن دوجو
تسا ن هذ ءاعو طقف

ت او ذلا ءمهبلما ءلسر ملا ت ايهاملا لا و

«ي تاو ذلا مهيم و هلسرم ت ايهام»

ءدوجولا ءحثار اهنسفا ءودح ي ف و اهن او ذب ت م شام ي تلا

«تسا هدروخ اهنيا ه [ن اشدود و ن اشناو رد] دوجو ءحثار ل ا صا هك»

«ل عجا» ث حبه ي ف ق ق حنس امك

«[ل عج ث حبه رد دوشي م ق قم هكنيا امك]»

دوجو و دروخي م دوجو هبايا ؟ دروخي م هچ بهل عج و تيشم و هدارا هك مبيوگي م ل عج ث حبه رد
؟ تسا طبر تيهام ايتسا طبر دوجو و تسا طبر هليسو

نود طيسبل ل عجاب دوجولا ن م ءوذ و ه - تاذاب هيلع ب ت رتيا م و ل عاجلا رثا ي ا - ل وعجمل ن ا ن م

ءيهاملا

«مجعول يعنى اثر جاعل، و آنكه بالذات بر اثر جاعل مترتب مى شود، نحوى از وجود [بسيط] است، [بدون ماهيت]».

ض ر علاب م ه ت ايهام دروخي م دوجو بهل عج هك ي تقو . دنوشي م ل عج م ه ت ايهام ض ر علاب ء تبلا
ار ت قيقدن ن آ ي عت مسا ؛ تسا دوجو دراد ق قحت ج راخرد هك ي نكرپت شم ت قيقدن امه ن آ . دوشي م ل عج
تسا ت اذلاب نيا و تسا ض ر علاب ن آ س پ . مپراذگي م تيهام

ت ايهاملا ن م ءيهام لا دوجولا ن م ءبترم لا ا سيل عاج و ه امبل عاجلا اذك و

ي سك هك ل عاج رد . تسا لاعا ءبترم و تسا دوجو زا ي ءبترم [ل عاج] . مپدما ل عاج ر سا لا اح
«تسا هشدن تيهام بهل ناق

رثكا ه م هوت امك ءينيعلا ء ادوجولا نود ن م ت ايهاملا در جم سيل ج راخلا ي ف دوجوملا ن آ ض ر علاف
ن ير خاتملا

هك دناهر ك ل ايذ روطنيا ه ي ليذ هك هينيع ء ادوجو نودب ، دنتسين ت ايهام طقف ج راخرد دوجوم
«تسا تيهام تسه ج راخرد هچنآ اما دنتسه ي عاز تنلا روما طقف ءينيع ء ادوجو

دنمهي م ار نيمه م ه م اوع و مدرم ء تبلا

ت افاصتلا عيمج ي ل ع به مدقتب او مكد ي ذلا ي نعملا و فيك

«ت افاصتا عيمج رب ش مدقتب هدر دندر ك مكد هك ار ي يانعم ن آ»

ه ل ت بنملا دوجو عرف ي شلا عي شلا دوجو هك

ي ن هذلا ي مدعلا ر م لا ا و ، ايلقع اعزتم و ايمدع ار ما ن وكي ن آ روجي لا مدعلا ن ايرطلا ه عتم و
! م ر يغب ف ا صتلا ي ل ع م دقتي و م ادعلا اع نمي ن آ ح صي لا ي عاز تنلا

، دشاب و ا دوجو ن امه هك دشاب ه ل ت بتم دوجو و عي شلا عي ش دوجو هك مدع ن ايرط ي ا ر ب نيا عنم و
، ي عاز تنلا ي هذ ي مدع رما و !؟ دشاب ي لقع عاز تنلا و دشاب ي مدع رما كين نيا هك تسا ن كمم ه نوچ
«دوشد ش دوخ ريغ به ف ا صتا رب م دقم و دنك م ادعا زا عنم دناوت ي مذ و درادن ي راك ج راخ به

عُرْفَ عِي شَلْ عِي شُدُ دُوجو . دِشَابِ مِتَشَادِ دُوجو دِيَابِ نِيَا ، دُوشِي دِيَا هِبِ فَصْتَمِ عِي نِيَشِدِ مَكْنِيَا زَا لِبَقِ عِي نَعِي
 اَمِ مَكْنِيَا اَتِ دِشَابِ مِتَشَادِ قَقْتِ دِيَابِ نَا هِبِ عِي فَصو فَاَصْتَا زَا لِبَقِ ، دُوجو دُوخِ عِي نَعِي . تَسَا هَلِ تَبْتَمَلَا دُوجو
 . مِينَكِبِ نَا هِبِ فَصْتَمِ اِرِ مِيَاوَتِبِ

عِي مَسِي عِي تَلَا عِي هِتَقِيْقَلَا هَذِهِ و ، رَمَلَا سِفِ عِي فِهْتَقْتَمِ هِتَقِيْقِدِ هَلْ نَا مَلْعِي مَدَقْتَلَا و عِنَمَلَا كَلَذِ نَمَفِ
 هِيَلَا اِنْرَشَا اَمَكْ قَقْتَمِ عِي شِدِ اِهْنَا لَا ، قَقْتَلَا و هِتَقِيْقَلَا نِيَا اِهْنَا تَمَلْعِ دَقِ و «عِي قِيْقَلَا اِتِ دُوجو لَا» بِ
 ؛ تَسَهْ رَمَلَا سِفِ رِدِ اِهْتَقْتَمِ تَقِيْقِدِ دُوجو عِي اِرِبِ هِكِ دُوشِي مِ هِتَسْنَادِ مَدَقْتِ نِيَا زَا و عِنَمِ نِيَا زَا «
 قَقْتِ هِكِ تَسَا عِي نِيَشِدِ مَكْنِيَا هِنِ ، تَسَا قَقْتِ و تَقِيْقِدِ نِيَا . دِنِيُوْگِي مِ عِي قِيْقِدِ تَا دُوجو نَا هِبِ مَكْنِ اَمِهْ
 هِرَا شَا بَلَطَمِ نِيَا هِبِ هِكِ عِي رُوْطِنِ اَمِهْ] تَسَا هَدِشِ قَقْتِ هِبِ فَصْتَمِ و تَسَا هَدِشِ ضِرَاعِ نَا رِبِ
 «[مِ پِدْرِكِ

اوبَهْدِ تَشِيْدِ مَوْقِلَا عِلَاوَهْلِ و هَذِ رَتَكَا اَمَفِ
 «دِنَا هَدِشِ دَقْتَمِ و دِنَا هَدِرِكِ شِ و مَارِ فَا هِنِيَا هِنُوْگِچِ»

هَلِ عِي نَعِمِ لَا دُوجو لَا نَا عِلَا

«دِرَا دِنِ عِي يَانَعِمِ دُوجو مَكْنِيَا هِبِ»

اِهْتِيْبِيْلَا هِتَقِيْقَلَا نُوْدِي لَقْعَا عِي عَا زِ تَنْلَا رُمَلَا لَا

«!؟ هِنِيَا عِ تَقِيْقِدِ نَا نُوْدِي لَقْعِ عِي عَا زِ تَنَا رَمَا كِي رِگَمِ»

نِيقَقَمَلَا ضِعْبِ لَوْقِ مَانِرِكِزِ اَمِ عَقْدِنَا دَقِ و

«(عِي كَتَشِدِ دِيَسِدِ) نِيقَقَمِ زَا عِي ضِعْبِ لَوْقِ [دُوشِي مِ عَفِدِ ، مِي پِدْرِكِ رِكِزِ هِچِنَا هِبِ و]»

لَا عِي قِيْقِدِ عِي نَعِمِ دُوجو لَا سِيْلَا هَذَا ، حِيْحَصِدِ رِيْغِ تَا يِهَامَلَا تَيْلَعَفِ عِي لَعِ دُوجو لَا مَدَقْتِبِ مَكْحَلَا نَا نَمِ
 عِي عَا زِ تَنْلَا

عِي قِيْقِدِ عِي اِنَعِمِ دُوجو اَرِيْزِ ، تَسِيْزِ حِيْحَصِدِ تَا يِهَامِ تَيْلَعَفِ رِبِ دُوجو مَدَقْتِ هِبِ مَكِدِ «[دِنَا هِتَفْگِ هِكِ]»

« . تَسَا عِي عَا زِ تَنَا [مَكْلِبِ] دِرَا دِنِ

اَهْرَرَقْتِ و تَا يِهَامَلَا مَوْقْتِ عِي لَعِ مَدَقْتِبِ مَكِدِ اَمِ : لَوْقْتِ اَنْلَا

تِيَهَامِ مَوْقِمِ ، دُوجو

عِي مِ [اِهْنَا رَرَقْتِ و] تَا يِهَامِ مَوْقِ رِبِ دُوجو مَدَقْتِ هِبِ مَكِدِ هِكِ عِي زِيْچِ نَا [مِي بِيُوْگِي مِ اَمِ مَكْنِيَا رِطَاخِ هِبِ]»

«دِنِكِ»

عِي لَقْعَا عِي عَا زِ تَنْلَا لَا ، عِي نِيْعَلَا عِي قِيْقَلَا عِي نَعِمَلَا دُوجو لَا وَ هَا مَتَا

«[. تَسَا عِي نِيَا عِي قِيْقِدِ عِي اِنَعِمِ هِبِ دُوجو مَكْلِبِ] تَسِيْزِ لَقْعِ عَا زِ تَنَا و عِي لَقْعِ عِي اِنَعِمِ هِبِ [دُوجو]»

نِيَا عِلَا عِي دُوجو مِ دُوجو لَا نَا عِي لَعِ دِيَا مَمِ و

«تَسَا نِيَا عَا رِدِ دُوجو مِ نَامِهْ ، دُوجو هِكِ تَسَا نِيَا رِبِلِ اَدِ هِكِ اِلْمَلَا زَا»

تَسَا عِي رَابْتَعَا و عِي عَا زِ تَنَا رَمَا كِي دُوجو مَكْنِيَا هِنِ

: مِلُوْقِبِ عَا قَشَلَا تَا يِهَلَا عِي فُخِيْشَلَا مَرَكِزِ اَمِ

«: دِنَا هَدِرِكِ رِكِزِ عَا قَشِ تَا يِهَلَا رِدِ خِيْشِ هِكِ تَسَا عِي زِيْچِ نَا»

بِجَاوِ و تَا اَنْلَا بِيَجَاوِ ، رِيْغَلَا بِيَجَاوِ و بِيَجَاوِ دُوجو : دِنِكِي مِ مِي سَقْتِ هِتَسِدِ و دِ هِبِ اِرِ دُوجو نَا شِيَا

دِنَهْدِي مِ رَا رِقِ دُوجو طَقْفِ تَا اَنْلَا بِيَجَاوِ عِي اِرِبِ و دِنِزَا سِي مِ دُوجو و تِيَهَامِ رِيْغَلَا بِيَجَاوِ عِي اِرِبِ و . رِيْغَلَا

: نِيَا بِي دِيَا هِبِ ، دِنِزَا دِي مِ بَكْرِمِ اِرِ نَا و طِيْسِبِ اِرِ نِيَا و

نَا كِنِ اَمْنَادِ مِ رِيْغِ هُدُوجو بِيْجِي عِي دَلَاوِ»

«دُوشِي مِ شِرِيْغِ هِبِ بِيَجَاوِ شِ دُوجو اَمْنَادِ هِكِ عِي زِيْچِ نَا»

نِيَا دُوشِي مِ بِيَجَاوِ و دِرُوْا يِ مِ اِرِ دُوجو عِي نَعِي هُدُوجو بِيْجِي دِرُوْا يِ مِ رِيْغِ زَا اِرِ بِيَجُو نِيَا عِي نَعِي

. دُوشِي مِ هَدَادِ وَا هِبِ رِيْغِ اَيْحَانِ زَا عِي نَعِي ، رِيْغِ اَيْحَانِ زَا دُوجو

هِتَقِيْقَلَا طِيْسِبِ رِيْغِ وَ هَفِ

«: دِشَابِ هِتَقِيْقَلَا طِيْسِبِ دِيَا بِنِ نِيَا»

؟ اِرِچِ

هِي رِيْغِ رَابْتَعَا هَلِ عِي دَلَا رِيْغِ مِتَاذِ رَابْتَعَا هَلِ عِي دَلَا نَا

وَا هِبِ رِيْغِ هِكِ تَسَا عِي زِيْچِ نَا زَا رِيْغِ تَسَا وَا عِي اِرِبِ ، تَاذِ رَابْتَعَا هِبِ هِكِ عِي زِيْچِ نَا [اِنَامِهْ نُوْچِ]»

«بتسا هداد»

ریغ بتسا وا دوخ یارب تیهام؛ بتسا تیهام نامه تسا وا یارب، تاذ رابتعا بهک یزیچ نآ
متشاد تیهام زا مه ی نهذ روست [رگا] امش بتسا ش دوخ یارب تیهام! دهدی من تیهام، تیهام به
رد مکنیا ولو تسه ش دوخ یاجرس امش ی نهذ روست، دشاب متشاد ی جراخ دوجو مکنیا نودب، دیشاب
نامهک بتسا هسفن ی و تسه ش دوخ یارب و تسه وا یارب متاذ بهک ی تاذ نآ. دشابن ی تیهام جراخ
؟ تسیچ نآ دنکی مطعا وا بهو دراذگی م و ابیچ نورد ی کی جراخ زا مکتسا نیا زاریغ، بتسا تیهام
؛ بتسا دوجو نآ

دوجولا ی فاعیمج امهنم یوهلا لصاد و هو

[بتسا دوجو رد ش عیمج] دوشی م لصاد تیهام زا نآ تپوه مکتسا یزیچ نآ»

بتسا هدروآ رگید یاجزا و تسا هدروآ رگید هسیکزا مکتسا دوجو زا و تیهام زا [تپوه نآ]

بجاو لا زیغ عی ش لا کذلف

«تسین مکتسا بجاو ریغ ی تیش»

هسفن رابتعا بن اکملا و موقلاب امه تسلام ن ع ی ر ع

«[ش دوخ تاذ رابتعا به] رطاخ به بن اکملا و موقلاب هسلا م زا دشاب ی ل ا خ»

اذ بتسا تاذ لابن کم نیا نوچ. دنکی م تاذ لابن کم نیا دروآ می ریغ زا مکتسا یزیچ نآ مکنیا
دوب هقیقلا طیسب رگا و تشادنی تاذ ناکما رگا. دروآید ش دوخ یارب ریغ زا ار بوجو مکتسا روبجم
جراخ زا مکتسا تشادنی یزاین سپ دوبن روطنیا رگا، دروآید ریغ زا ار دوجو [مکنیا] ات تشادنی تیهام و
زا مچ یارب رگید، دوب وا دوخ یارب دوجو، دوبن موقلاب حر مرد رگا و تشادنی تاذ ناکما رگا. دروآید
! رگید تشاد ل و ا زا بخ؟! دنک بلج ریغ یحان زا ار دوجو نیا و دنکب سامتلا مچ یارب؟! دروآید ریغ
ی. هتئا¹ «ی بیکرت جوز هریغ و درفلا و هو

دوشی م دروآی م ش دوخ یارب ریغ یحان زا ار دوجو مکتسا یزیچ نآ هقیقلا طیسب دوشی م نآ»

«ی بیکرت جوز

دهدی م قحته و دوجو سابل و او بهو دروآی م جراخ زا مکتسا نآ ی نعی؟ دش مچ مکتسا دیدش هجوت م سپ

بتسا دوجو زا ترابع؟ تسیچ زا ترابع

ل عافلا نم دافتسملا نآ مملاک نم م ع دقف

«تسین تیهام دهدی م ل عاف مکتسا نآ میدش هجوت م روطنیا ناشیا م لاک زا»

عز تنملا ی تابثلا دوجولا ی نعم و یهامل اءارو رما

«بتسا عز تنم ی تابثا دوجو ی انعم زاریغ و بتسا تیهام زاریغ»

بملوق نم دارملا س ی و

«دندوم رف مکنیا زا ناشیا دارم»

«دوجولا ی فاعیمج امهنم یوهلا لصاد و هو»

دوشی م ادیب و دره زا ی جراخ قحته ی نعی، تپوه لصاد نآ و”

؛ طرخا ییدوجوم دوجولا و ییدوجوم یهاملان

ره نیا زا بتسا ی رگید تیدوجوم مکتسا دوجو یارب و تسای تیدوجوم مکتسا تیهام یارب مکنیا»

«دوشی م ادیب و د

داختلا نم ابرض همم دحتم یهامل و، هقیقلا دوجولا و ه دوجوملا ی

مکتسا و اب دحتم تیهام و دیای م ریغ یحان زا مکتسا تقیقه بتسا دوجو نامه دوجوم مکتسا»

«طابتر و داختا زا عون

دنیوگی م و وصلای ذ و ورو ص و دنیوگی م ظلای ذ و لظ داختا [ل ائمب ابن م]

دحلا عازن لا و

«[سک چیه یارب] تسین ی عازن»

¹ 47.1 ص، (تایهالا) عافسلا

1. بنوعیلا بسحب لا، کار دلایا، فوه امنا، یهاملما و دوجولانید زیا متلا نآ ی ف
 «[تسیند یزیچ نینچ، نیعدرد اما] تساکاردا رد زیامت [تیهام و دوجو نید زیامت هکنیا رد]»

تقیقحلا طیسب زا دادد یاقا لثیمت

ود هبار میضقلصا میناوتی مام - میلعی لامعت الله ن اوضر - 2 دادد یاقا موحر م ملاک [دروم رد] نم]. تسایرگیگ تروص، رگیگ هوح و دناهدومرف ناشیا هک تسانامه ش اوحن کی: مینادرگرب وحن نیازای گنر هذلاصا و دینکی مباتکنیا هب ماگن تقوکی. دیریگب رظنرد ار باتکنیا امش [لثمباب دوجو تقیقد کی: دیوگی مینعی، رگیگ زیچ چیه هذ و یساطرقه هذ و یلکش هذ و دنامی م ناطرظن رد تقیقد نآ. تساتجهب و عاهدضحم و تساعاعشو و تسارون، طیسب دوجو تقیقد نآ هک تسایطیسب نیاهب و دینکی مزیدار ناتنامشچ امش تقوکی سپ. تساهدروارد تروص نیاهبار دوخ و هدمآ طیسب نیاه... و تساروطنیا نآ گنر و تسایتاحفص یاراد و تسه یباتک هک دینییم، دینکی م ماگن باتک ی تقو دیدید -، دینکی مزیدار ناتنامشچ و دینکی م ماگن امش تقوکی اما. تسارهاظ دید و طیسب دید، دید هبرگلثم و دینکی مزیدار ناتنامشچ دینک زاندارب بوخار فرط و دینک ماگن اج کی هب دیهاوخی م هک ردپایا نیعی! دینکی م ماگن نانچ!؟ تساروطچ امشلاد، مکیلع ملاد: دیوگی مینعی کی لاثم، دینکی م درگ؟ هچ نیعی دینکی مزیدار ناتنامشچ هکنیا - ایراد یصق هچ دوخ باقن نیاریز هک منادی م، هتخوس ماگن نیعی، دینکی م یروطنیا دیراد ی تقو کی. دیری م نطاب هب تروص نیازا دیرادار ناتنامشچ نیعی نلاف و تساروطنیا نآ گنر و تسایتاحفص یاراد و تسه یباتک هک دینییم مباتکنیا هب دینکی م هک تسادوجو تقیقد نآ: مینوگی م و مینکی مزیدار ناممشچ تقو کی [اما]. تساطیسب دید کی نیاهک ی دوجو تقیقد نآ. میریگی م نیازا ار تیباتک تروص نیاهم سپ. تساهدمارد لکش نیاهب و هدمآ هک باتکنیا یاریبشیر و ادیم و لصا دوشی م دوجو تقیقد نآ، تساضحم و تساعاهد و تسارون، دیتفرگن نآ زا ار تیباتکنیا امش هک ی تقو نیعی. دوبر نیاناشروظنم دادد یاقا. تسانم تسدر دن لآا طیسب نآ. تساهدشر اگردورپ تاذا ترابع نوچ، تساعاهد تقیقد ناهم و تساهیرود تقیقد ناهم دوشی م فرص دوجو نآ و دوشی م تقیقحلا

1. 65 و 64 ص، ج 1، تیلعتملا تمکحلا

2. 588 و 587 ص، ترجم حور

هب ل صتم رخا فصر دم ه ناشیا و، دشیم هذناوخت عامج هب اجنا رد هک رهظ مضیرف زا سپ رهظم مرحدرد یزور» دیحوت زارفسن نیارد هکن باهارمه زای کی هب، مدوب ناشیا تسد ولهپ مهریف و دندوب هتسشن رهظم قاور ی لامش عضد «!؟ تسینچ نیاه»: دندیسرپ، دندومنه ناروا هب و دنتشادرب نیمز یور زا ار رهظم تبرتو دندوب تسد هکی لاحرد، دوب هدیسرپ دوجو ار نآ و ی اشتباذگن نآ یور ربار تبرتو ره مسانیا وت: «دندومرف اقا». تساتبرتنیا، تسارهم نیاه: «تفگ مینا اهو مینیس عامسا لایا ه نای»، «تسیند یزیچ دوجو لصا زاریغ، رادرب ار مسا نیاه: ی اشتباذگن یرثا ید و لقتسم * (کی دهلا مویز نم مه عاج دقلو س فذلا ی و هت امون ظلا لایا نو عبیت ن نطلس نم اهد لله ل زنا ام کوا باعو دورف ار ی ناهریو تجاد همسانیدد دنوادخ! دیاهدهند مانا همسانیدد ار اهنان اتناردپ و امش هکی یاهمسا رگم اهنان دنتسین» زاقیقحت هکی لاحرد، دهاوخن ناشسوفن یاه هک ار هچنآ و نامگ و رادنپ زارگم دنیامنی م یوریب ناشیا. تساهدرواید «تساهدماناشیوسب تیاده ن اشراگردورپ بناج

دیبیطی م رثا نآ زا و دیهیم للاقنسا و مدرک ادج ار نآ، تبرتو ره مینعتو مسا اب و، تبرتو ره م: دیوگی م امش و اهمسر و اهمسانیا نیعی. دیراد ادختا هب صاصتخا تزع و للاقنسا. تساللاقنسا ساسا و لصا رب بلط هکاریز، مدرم کرش تلع: هک تسانشور و حضاوی لید بلطم نیاربانپ. زع و لجت سوا تسدهب راک و، دناهاراکیب اهنانشن ار تیهام و دویق و دودنیا و. تساهناشوپ تزع سابل، شیر و میاپ یدی اهرابتعا نیاهب هک تساینبیود و تینود نیایور زا ار ره مسانامش رگا. تساهداد تسبنا اهنیدب و مدیدزد دوجو زا ار تزع و، مدرک طلخ دوجول ل صا اب اهنیا رگا و. تساهمدع دودنیا لام همه اهنیا. تسسب زاید و رقف، تسسب نیعت، تسسب یرهم دوجو رگیگ، یرادرب یوهام دودع فر زاسپزید نآ و. دنیوگ طسینم دوجو ار نآ هک دنامی مدرتسگ و طیسب تحد دوجو کی، دوش هتشاردب ی م دای دوجو تدحو هب نآ زامش هک دیحوت تقیقد تسانیا. تسایدبا و یلزأ مویق ی دوجو رد ی ناف، دوحی ناکما

» دینک

23. میا (53) مجن هروس *

دوجو و **هَقِيقْحًا طَيْسِبًا**، مینک ماگنذ مه گنر نیا هبه جوتاب ام رگا ی تد هک تسا نیا نم ضرع
 س اطرق نیا رگم!؟ تسا هدمآ اجکزا ن زو نیا رگم!؟ تسا هدمآ اجکزا گنر نیا رگم! [دوشی م فرص
 ماگنذ مه نیمه هبه جوتاب [رگا] ی تد! منزی م قرو مراد نم هک نیمه، س اطرق نیمه!؟ تسا هدمآ اجکزا
 زا ی تیفیک و تسا تاذ تانوئش زا ی نأش نیا نوچ؟ ارچ! مینیبب ار **هَقِيقْحًا طَيْسِبًا** هلمئسم دیاب ام زاب، مینک
 تقیقت طاسب و تیوه نآ ام مه تیرهم هبه جوتاب ی تد هک دنکی مذ قرفس پ. تسا تاذ ص خشت ت ایفیک
 ی یادزا و هدر وایذش دوشزا هک رهم. تسا تاذ تانوئش زا ی نأش مه رهم دوش نوچ. مینیبب نآ رد ار
 ی م نیا، أدبم هبه جوتاب نودب مینکی م نیا هبه رظنذ تقوکی ام هک تسا نیا رد تبحص اهنتم! تسا هدر وایذ
 تسد هبش اشنم و لصا ن لآا روز نیا هکی تلاحد، ددرگی م روز ل ابند امئاد متفگ هک ی ا هبرگ لثم دوش
 ی م هک - هیلع ی لاعته الله ن اوضر - اقا موحرم نایب. تسا نیمه مه ناشیا روظنم. تسا یرگیذ ص خشد
 رظنرد میدق هبه نیا طبر اما تسا نیا هبه جوتاب هک دوشی م ظاحل نیا، کرش رد هک تسا نیا دندومرف
 هبه دیحوت هلمئسم، طبر هبه جوتاب میریگب رظنرد ار نیمه ام رگا لآاو. تسا هلمئسم نیا. دوشی مذ هتفرگ
 تسا ی قابش دوش ی اج.

دمحمل آ و دمحم ی اع ل صد مه ل لا

سرد تاحلاطصا

ی م عازتنا ن هذ رد اهن آ ققحت و ی ج راخ ن ایعا زا هک ی عازتنا و یردصم ی موهفم: ی تابثا دوجو
درادن ج راخ رد ی ققحت و دوش

"ن دوب دیفسا" ای "ن دوب" دننام؛ ج راخ رد عی شد کی ققحت زا ی عازتنا ی انعم: یردصم موهفم
هذ ای دشاب هتشاد دوجو هکنیا زا غراف، عی شد کی تاذ و ی تسبج: تیهام

ج راخ رد ی نیع و ن کرپت شم ت قیقذ ن آ، دوجو دوخ: دوجو سفذ

دوشی م عازتنا ن آ زا یردصم ی انعم هک ی ج راخ ی قیقذ: هنم عزنتم

ن هذ رد ی عازتنا ی انعم و میهافم هاگیاج: ن هذ عاعو

تدحو، تیدوجوم دننام؛ درادن ج راخ رد ی ققحت هک ی عازتنا و ی ن هذ میهافم: میناژت لاقوم

تیلک

دنادی م ی قیقذ تیعقاو ی اراد و لیصا ار دوجو هک ی هاگدید: دوجولا تلصا

دنادی م ی قیقذ تیعقاو ی اراد و لیصا ار تیهام هک ی هاگدید: تیهاملا تلصا

ج راخ رد تیهام ن آرگا ی تد، دنکی م عازتنا تیهام کی زا ار ن آن هذ هک یردصم: ی لعج ردصم

دشابذ دوجوم

دیای م ن هذ رد هک تیهام ی لعج تیردصم نامھ: ی تابثا تیهام

دراد ققحت ج راخ ملعارد هک ی تیهام: ی توبث تیهام

تسا تادوجوم همھ و دوخ ی تسه تلع هک دنوادخ دوجو: (تاذلاب بجاو) ی بجاو دوجو

دوجو اب طبترم و هتسباو ناشی تسه هک ن کمم تادوجوم دوجو: (ی طابترا/ی قلعت) ی نکم دوجو

تسا بجاو

تسا ی نیع ققحت و تیعقاو ی اراد ج راخ ملعارد هچنآ ره: ی قیقذرما

هقیقلا طیبب: موجودی که وجود و ماهیت آن یکی است و هیچ ترکیبی ندارد (مانند خداوند).

"دوجو" هب لاقومعم هفسلف رد هک، دوشی م داجیا ای هدیرفا (مدنکداجیا) ل عاج طسوت هچنآ: ل وعجم

ددرگی م قلاطا

تاذ تانوشد جلوهها و مظاهر ذاتی یک موجود (معمولاً در مورد خداوند به کار می رود).

دنتسه دوجوم ج راخ ملعارد هک عایشا ت قیقذ و تاذ: مینیع ت آیوه

ی ج راخ تیعقاو رد هذ، دراد دوجو روصت و ن هذ رد طقف هک ی زیامت: کاردا رد زیامت